

JĘZYK POLSKI

Próbny egzamin ósmoklasisty
Przygotowanie do egzaminu
zewnętrznego z języka polskiego
dla klasy 8

Zasady oceniania zadań

Kartoteka testu

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe Uczeń:	Maksymalna liczba punktów
1	I. Kształcenie literackie i kulturowe	[Klasy IV–VI] 1.12) określa tematykę i problematykę utworu	1
2	I. Kształcenie literackie i kulturowe	[Klasy IV–VI] 1.17) przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia 1.20) wskazuje wartości w utworze [...]	2
3	I. Kształcenie literackie i kulturowe	[Klasy IV–VI] 1.15) objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach	1
4	II. Kształcenie językowe	[Klasy IV–VI] 1.1) rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (rzeczownik, przymiotnik) 1.4) rozpoznaje formy przypadków, odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika	1
5	II. Kształcenie językowe	[Klasy IV–VI] 4.2) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: przecinka	1
6	I. Kształcenie literackie i kulturowe	[Klasy IV–VI] 1.4) zna i rozpoznaje w tekście literackim: przenośnię [...] oraz określa jej funkcję	1
7	I. Kształcenie literackie i kulturowe	[Klasy VII–VIII] 1.1) rozpoznaje rodzaje literackie: [...] lirykę, określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju	1
8	I. Kształcenie literackie i kulturowe	[Klasy IV–VI] 2.3) określa temat i główną myśl tekstu	1
9	I. Kształcenie literackie i kulturowe	[Klasy VII–VIII] 2.2) porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie	1
10	I. Kształcenie literackie i kulturowe	[Klasy VII–VIII] 2.1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]	1
11	I. Kształcenie literackie i kulturowe	[Klasy VII–VIII] 2.2) porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie	1
12	I. Kształcenie literackie i kulturowe	[Klasy IV–VI] 2.6) odróżnia informacje o faktach od opinii	1
13	II. Kształcenie językowe	[Klasy IV–VI] 2.5) rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie [...]	1
14	I. Kształcenie literackie i kulturowe	[Klasy IV–VI] 2.1) identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny [...]	1

15	I. Kształcenie literackie i kulturowe	[Klasy VII–VIII] 2.3) interpretuje dzieła sztuki (obraz)	1
16	III. Tworzenie wypowiedzi	[Klasy VII i VIII] 1.4) wykorzystuje znajomość zasad tworzenia [...] argumentów [...]	2
17	I. Kształcenie literackie i kulturowe II. Kształcenie językowe	[Klasy VII i VIII] 1.6) zna pojęcie ironii, rozpoznaje ją w tekstach oraz określa jej funkcje [Klasy IV–VI] 2.4) rozumie dosłowne i przerośnięte znaczenie wyrazów w wypowiedzi [...] 4.1) [...] stosuje reguły pisowni	2
18	I. Kształcenie literackie i kulturowe II. Kształcenie językowe	[Klasy IV–VI] 1.9) charakteryzuje [...] bohaterów w czytanych utworach 2.4) rozumie dosłowne i przerośnięte znaczenie wyrazów w wypowiedzi; rozpoznaje wyrazy wieloznaczne, rozumie ich znaczenie w tekście [...]	4
19	II. Kształcenie językowe	[klasy IV–VI] 1.1) rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (zaimek, spójnik) [...] 1.12) rozpoznaje typy wypowiedzeń: zdania złożone podrzędnie [...] rozumie ich funkcje [...]	1
20	III. Tworzenie wypowiedzi	[klasy IV–VI] 2.1) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: [...] dedykacja [...]	3
21	III. Tworzenie wypowiedzi	[klasy VII–VIII] 2.1) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: [...] przemówienie [...] [klasy VII–VIII] 2.1) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: [...] opis przeżyć wewnętrznych [...]	20

Schemat oceniania zadań

Numer zadania	Odpowiedź	Liczba punktów	Zasady przyznawania punktów
1	FP	0–1	Poprawna ocena prawdziwości zdań – 1 punkt .
2	Na przykład: a) Według Jana Kochanowskiego warunkiem szczęśliwego życia jest czyste sumienie. b) Człowiek o czystym sumieniu umie cieszyć się pięknem świata/korzystać z życia/czuje się wolny.	0–2	a) Poprawna odpowiedź – 1 punkt . Brak odpowiedzi lub odpowiedź błędna – 0 punktów . b) Poprawne sformułowanie dwóch argumentów – 1 punkt . Brak odpowiedzi lub odpowiedź niepełna lub odpowiedź błędna – 0 punktów .

3	D	0–1	Wskazanie poprawnej odpowiedzi – 1 punkt.
4	przymiotnik i rzeczownik, wołacza	0–1	Poprawna odpowiedź – 1 punkt. Brak odpowiedzi, odpowiedź niepełna lub odpowiedź błędna – 0 punktów.
5	Przecinki wydzielają zdanie wtrącone.	0–1	Poprawna odpowiedź – 1 punkt. Brak odpowiedzi lub odpowiedź błędna – 0 punktów.
6	C	0–1	Wskazanie poprawnej odpowiedzi – 1 punkt.
7	AC	0–1	Wskazanie poprawnych odpowiedzi – 1 punkt.
8	PF	0–1	Poprawna ocena prawdziwości zdań – 1 punkt.
9	1B, 2C, 3A	0–1	Poprawne przyporządkowanie wszystkich pytań – 1 punkt.
10	Na przykład: Człowiek i jego sumienie są przyjaciółmi albo wrogami. Przyjaciółmi są wtedy, gdy człowiek słucha swego sumienia, wrogami stają się wtedy, gdy człowiek stara się zagłuszyć głos sumienia. Lub Kiedy człowiek nie słucha swego sumienia, ono staje się jego wrogiem, przysparzając mu cierpienia.	0–1	Poprawne wyjaśnienie skomplikowanych relacji człowieka z sumieniem – 1 punkt. Brak odpowiedzi, odpowiedź niepełna lub odpowiedź błędna – 0 punktów.
11	B1	0–1	Wskazanie poprawnego dokończenia zadania i poprawnego uzasadnienia – 1 punkt.
12	BD	0–1	Wskazanie poprawnych odpowiedzi – 1 punkt.
13	C	0–1	Wskazanie poprawnej odpowiedzi – 1 punkt.
14	B1	0–1	Wskazanie poprawnego dokończenia zadania i poprawnego uzasadnienia – 1 punkt.
15	D	0–1	Wskazanie poprawnej odpowiedzi – 1 punkt.

16	<p>Na przykład: Zgadzam się z opinią autora tekstu. Poczucie winy może utrudniać człowiekowi normalne funkcjonowanie w rodzinie i społeczeństwie. Poczucie winy uniemożliwia osiągnięcie równowagi duchowej i szczęścia. Lub Nie zgadzam się z opinią autora tekstu. Tłumienie poczucia winy nie pozwala człowiekowi uczciwie ocenić własnego postępowania. Zwalczanie poczucia winy jest równoznaczne z zagłuszaniem głosu sumienia.</p>	0–2	<p>Zajęcie stanowiska i podanie dwóch trafnych argumentów – 2 punkty.</p> <p>Zajęcie stanowiska i podanie jednego trafnego argumentu – 1 punkt.</p> <p>Brak odpowiedzi lub odpowiedź błędna – 0 punktów.</p>
17	<p>a)BC b)PP</p>	0–2	<p>a) Wskazanie poprawnych odpowiedzi – 1 punkt.</p> <p>b) Poprawna ocena prawdziwości zdań – 1 punkt.</p>
18	<p>a) Autor: Henryk Sienkiewicz Tytuł: <i>Quo vadis</i></p> <p>b) 1 Pozbawił ją beztroskiego życia; spowodował, że musiała odejść z domu, w którym była szczęśliwa, ukrywać się; żyć w niedostatku; naraził ją na niebezpieczeństwo (mogła być obwiniona o śmierć córki Nerona).</p> <p>2 Chciał ją porwać i uczynić swoją niewolnicą.</p> <p>c) Coś, co łagodzi cierpienie moralne; przynosi ulgę, spokój; pociecha.</p>	0–4	<p>a) Poprawna odpowiedź – 1 punkt.</p> <p>Brak odpowiedzi lub odpowiedź błędna – 0 punktów.</p> <p>b) Poprawne podanie trzech krzywd, które Winiacjusz wyrządził Ligii w przeszłości i jednej krzywdy, którą chciał jej wyrządzić – 2 punkty.</p> <p>Poprawne podanie trzech krzywd, które Winiacjusz wyrządził Ligii w przeszłości lub jednej krzywdy, którą chciał jej wyrządzić – 1 punkt.</p> <p>Brak odpowiedzi, odpowiedź niepełna lub odpowiedź błędna – 0 punktów.</p> <p>c) Poprawne podanie znaczenia wyrazu – 1 punkt.</p> <p>Brak odpowiedzi lub odpowiedź błędna – 0 punktów.</p>
19	AD	0–1	Wskazanie poprawnych odpowiedzi – 1 punkt .
20	Według oddzielnych kryteriów		
21	Według oddzielnych kryteriów		

Zadanie 20.

Zasady oceniania

Treść i forma (0–2)

Treść zgodna z poleceniem; uwzględnione cztery elementy dotyczące formy: kto? komu? Z jakiej okazji? gdzie i kiedy?; zawarta zachęta do przeczytania książki – **2 punkty**.

Treść zgodna z poleceniem; uwzględnione trzy elementy dotyczące formy: kto? ORAZ/ALBO komu? ORAZ/ALBO Z jakiej okazji? ORAZ/ALBO gdzie i kiedy?; zawarta zachęta do przeczytania książki – **1 punkt**.

Brak pracy, praca nie na temat lub zawierająca mniej niż trzy elementy dotyczące formy – **0 punktów**.

Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna (0–1)

Nie więcej niż dwa błędy (językowe, ortograficzne, interpunkcyjne) – **1 punktów**.

Więcej niż dwa błędy (językowe, ortograficzne, interpunkcyjne) – **0 punktów**.

Zadanie 21.

1. Realizacja tematu wypowiedzi

2 p.	<ul style="list-style-type: none"> • Forma wypowiedzi zgodna ze wskazaną w poleceniu. • Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. • Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
1 p.	<ul style="list-style-type: none"> • Forma wypowiedzi zgodna ze wskazaną w poleceniu. • Nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma). ORAZ/LUB • W pracy występują fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu.
0 p.	<ul style="list-style-type: none"> • Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. LUB • Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).

Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 p. w kryterium *Realizacja tematu wypowiedzi*, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 p.

2. Elementy retoryczne

5 p.	<ul style="list-style-type: none"> • Pogłębiona argumentacja. • Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. • Argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane.
4 p.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 p. i niektóre na 5 p.
3 p.	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnowa argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości. • Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. • Argumenty/przykłady częściowo uporządkowane.
2 p.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 p. i niektóre na 3 p.
1 p.	<ul style="list-style-type: none"> • Podjęta próba argumentowania. • Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie.
0 p.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 p.

Elementy twórcze

5 p.	<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonalna narracja. • Logiczny układ zdarzeń. • Urozmaicona fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 6 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja. • Twórcze wykorzystanie treści lektury.
4 p.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 p. i niektóre na 5 p.
3 p.	<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonalna narracja. • Logiczny układ zdarzeń. • Prosta fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 4 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja.
2 p.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 p. i niektóre na 3 p.
1 p.	<ul style="list-style-type: none"> • Narracja częściowo funkcjonalna. • Dopuszczalne usterki w logicznym układzie zdarzeń. • Prosta fabuła.
0 p.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 p.

3. Kompetencje literackie i kulturowe

2 p.	<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). • Poprawność rzeczowa.
1 p.	<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO • Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO • Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). • Dopuszczalne 1–2 błędy rzeczowe.
0 p.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 p.

4. Kompozycja tekstu

2 p.	<ul style="list-style-type: none"> • Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. • Graficznie wyodrębnione akapity. • Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.
1 p.	<ul style="list-style-type: none"> • Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. • Graficznie wyodrębnione akapity. • Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi.
0 p.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 p.

5. Styl

2 p.	<ul style="list-style-type: none"> • Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. • Jednolity.
1 p.	Sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu.
0 p.	Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 p.

6. Język

Poprawność środków Zakres środków	Nie więcej niż 2 błędy językowe	3–4 błędy językowe	5–6 błędów językowych	7–9 błędów językowych	10 lub więcej błędów językowych
Szeroki zakres środków językowych, tzn. <ul style="list-style-type: none"> • zróżnicowana składnia • zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu. 	4 p.	3 p.	2 p.	1 p.	0 p.
Zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowane / odpowiednie do realizacji tematu.	3 p.	2 p.	1 p.	0 p.	0 p.
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste / ograniczone, utrudniające realizację tematu.	2 p.	1 p.	0 p.	0 p.	0 p.

7. Ortografia

2 p.	Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.
1 p.	2–3 błędy ortograficzne.
0 p.	4 lub więcej błędów ortograficznych.

8. Interpunkcja

1 p.	Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych.
0 p.	6 lub więcej błędów interpunkcyjnych.